No. 939. **DE TIJD.** 1850.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

DEZE COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 20 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

[illegible]

AMSTERDAM, 18 Mei.

In een der laatste nommers van de *Arnhemsche Courant* hebben de volgende regels onze aandacht getrokken:

»Wil men de constitutioneele regering bij ons tot eene waarheid maken, zoo moet men die thans op een breeden grondslag vestigen. Door een groot gedeelte der burgerij te roepen, zal men aan de nieuwe inrigting velen verbinden en zich eene kracht eigen maken, die anders welligt zal verloren gaan of zich tot een vijandig element vormen..... Door van de zaak des lands tevens de zaak der burgerij te maken, maakt men te gelijkertijd van het belang des lands, het belang der burgerij."

Volgens het ontwerp van wet ter regeling van het kiesregt, zullen zeker vele namen eene plaats krijgen op de lijsten der kiezers. Wij laten het thans in het midden, of het eene natuurlijke verklaring kan vinden, dat vele namen op die lijsten niet zullen voorkomen, omdat hunne eigenaars in plaatsen wonen, waar een veel hoogere census gevorderd wordt dan in vele andere en meer welvarende plaatsen. Evenzeer laten wij het thans in het midden, of het met de billijkheid en eene verstandige politiek is over een te brengen, zoo velen, welke lange jaren in ons midden gevestigd zijn geweest en reeds deel hebben genomen aan het politiek leven, bij deze wets-voordragt alle deelname aan het verkiezingswerk te ontzeggen. Het is hier de vraag niet of deze uitsluiting ook zamenhangt met andere bedoelingen, welke zich in dit wets-ontwerp verraden. Genoeg, dat wij aanzienlijk het getal zal zijn van hen, wier namen op de kiezers-lijsten zullen vermeld worden.

Iets anders echter is het, vele namen op de kiezerslijsten te plaatsen en de deelneming van deze allen aan het verkiezingswerk, zooveel mogelijk te verzekeren. »Door een groot gedeelte der burgerij te roepen," daardoor alleen zal men nog niet »aan de nieuwe inrigting velen verbinden en zich eene kracht eigen maken, die anders welligt zal verloren gaan, of zich tot een vijandig element vormen." Om »velen aan de nieuwe inrigting te verbinden," om geene nationale krachten te laten verloren gaan, om de vertegenwoordiging in waarheid te doen zijn de vertegenwoordiging des ganschen volks, en niet slechts die van een gedeelte des volks, daarvoor is het noodig in de eerste plaats, dat velen geroepen worden aan de verkiezingen deel te nemen, maar tevens, dat zij *zoo* geroepen worden, dat het hun niet twijfelachtig kan zijn of men er prijs op stelt dat zij al of niet aan deze oproeping gevolg geven.

Laat het wets-ontwerp vele kiezers daaromtrent niet in het onzekere?

Is het niet zelfs, alsof het er op aangelegd is, dat velen zich van het verkiezingswerk onthouden?

Wanneer alle kiezers *verpligt* worden in hunne eigene gemeenten onder het oog hunner burgemeesters te stemmen, zullen vele kiezers dan niet liever hunne stem terug houden, dan een zoodanig stembiljet in de bus te werpen, waardoor zij, in hunne onnoozelheid, veronderstellen zich de ongenade van den burgemeester op den hals te kunnen halen? Men strijdt tegen de *influences du clocher*; hoe konden zij echter met er daad ondoelmatiger gehandhaafd worden, dan door deze bepaling wordt voorgesteld?

Wanneer aan de kiesdistrikten zulk eene uitgestrektheid wordt gegeven, dat het aan de kiezers onmogelijk wordt zich te verstaan omtrent den persoon op welken zij hunne stemmen zullen uitbrengen; is het dan niet te verwachten, dat vele kiezers alle belangstelling missen zullen in het groote werk waartoe zij, als zoodanig, geroepen worden?

Wanneer men zoo weinig acht slaat op geaardheden en zeden, op historisch gevestigde toestanden, op idiotismen, welke niet zoo spoedig uit te roeijen zijn en welke, voorzeker door een politisch mensch niet ligtzinnig over het hoofd mogen worden gezien, — wanneer men op dit alles zoo weinig acht slaat, dat men gedeelten van provinciën met gedeelten van andere provinciën zamenkoppelt, die misschien van nature antipathisch zijn; kan het dan bevreemden, of het kleinere gedeelte van het kiesdistrikt in de eene provincie zal zich terugtrekken van alle deelneming aan de verkiezingen, omdat het met de kiezers van de aangrenzende provincie toch niet tot overeenstemming betreffende den te kiezen kandidaat komen kan; en moet daarvan niet het natuurlijk gevolg zijn, dat het grootere gedeelte van het kiesdistrikt in de andere provincie alleen kiezen zal, zoodat de gekozen persoon niet het distrikt, maar slechts het *plaatselijk* overwegend gedeelte van het distrikt vertegenwoordigen zal? Men wil nationale eenheid bevorderen; men wil die bevorderen door eene geforceerde vernietiging van den provinciaalgeest. Zal men echter niet juist het tegenovergestelde bereiken van wat men beoogt? Als men in eene zaak, gewigtig als die der verkiezingen, het provinciaal antagonismus opwekt, als men spijtigheid en wrok gaande maakt bij de tot werkeloosheid en onmagt veroordeelde kleinere gedeelten van provinciën, op onnatuurlijke wijze verbonden aan overmagtige gedeelten van aangrenzende provinciën, is men dan niet aan de nationale eenheid, aan de nationale kracht grootelijks schadelijk?

Wanneer in eene provincie de natuurlijke gesteldheid der dingen zoo zeer veronachtzaamd wordt, dat men, scheidende wat bij elkander behoort, en vereenigende wat zich onderling weerstreeft, op kunstmatige en met de natuur strijdende wijze kiesdistrikten vormt, wier bevolking verre is van eene gewenschte overeenstemming van inzigten en belangen te hebben, zoo zelfs dat de inzigten en belangen van den een [illegible] tegen-over de inzigten en belangen van den anderen; is het dan denkbaar, dat in zulk een kiesdistrict door allen deel zal genomen worden aan de verkiezingen? Mag men niet veeleer vooraf reeds verzekeren, dat men dáár dus of in dier voege zal redeneren: »wijl men toch onze buren ons toegevoegd heeft, voorbedachtelijk om ons allen invloed op de verkiezingen te ontnemen, en om hun, door de kracht van hun meerder zielental eene niet te betwisten zegepraal te verzekeren, wat zouden wij ons dan vermoeijen om te doen uitkomen de minderheid, tot welke wij teruggebragt zijn? Onthouden wij ons daarom liever van alle deelneming aan de verkiezingen!"

In zoo verre dus de wets-voordragt kunstmatige meerderheden en kunstmatige minderheden maakt, in zoo verre kan men er zeker van zijn, dat spoedig, dat reeds misschien bij de eerste verkiezingen, maar vast bij de volgende, door de minderheden slechts schaars deel zal genomen worden aan het verkiezingswerk, zoodat de vertegenwoordiging in waarheid zal zijn, niet de vertegenwoordiging des ganschen volks, maar de vertegenwoordiging van fractiën des volks, de vertegenwoordiging van kunstmatig zamengestelde meerderheden, tot groote ergernis en wrok der miskende en feitelijk uitgeslotene minderheden.

Het is derhalve niet genoeg, wat de *Arnhemsche Courant* wil, »dat een groot gedeelte der burgerij geroepen worde, ten einde aan de nieuwe inrigting velen te verbinden, en zich eene kracht eigen te maken, die anders welligt zal verloren gaan of zich tot een vijandig element vormen;" om dat doel te bereiken moeten zij zóó geroepen worden, dat het voor hen aan geen twijfel onderhevig is of dit »roepen" wel ernstig gemeend zij. En bij *deze* wetsvoordragt mag dit door velen wel zeer nadrukkelijk betwijfeld worden.

In hetzelfde artikel van de *Arnhemsche Courant* stieten wij nog op de volgende woorden:

»Bij de verdeeling in kiesdistricten heeft het ministerie, door de provinciale grenslijn weg te denken en de perken van het district wijd uit te breiden, aan de verkiezingen een meer nationaal karakter gegeven. Provincialisme, en, wat nog veel erger is, districtisme hebben hierdoor een geweldige knak gekregen en voor de *coqs de village* is de beste tijd voorbij. Het oog van den kiezer zal zich moeten gewennen in ruimer kring rond te zien en zijnen vertegenwoordiger niet bij voorkeur naast de deur of even om den hoek te zoeken."

Het al of niet wenschelijke van het behoud van den provinciaal-geest willen wij thans niet opzettelijk bespreken. In vorige nommers is daarover reeds iets gezegd en wij komen daar nog wel op terug.

Doch laten provinciale grenslijnen, die door de hand [illegible] denken? *Weg denken*, ja; maar [illegible] politisch mensch zal het betwijfelen. En geen voorzigtig mensch voorzeker zal daartoe spoedig overgaan.

En, door dat *wegdenken*, hebben daardoor provincialisme en distriktisme een zoo geweldigen knak gekregen? kunnen zij, door eene thans wel te verwachten reactie niet veeleer krachtiger bevestigd dan ooit?

»Het oog van den kiezer zal zich maar *moeten* gewennen, enz," zegt de *Arnhemsche Courant*; zeer goed; maar zal deze zich daaraan *willen* gewennen? zal hij zich aan zijne natuur en gewoonten de wet *willen* laten stellen?

Dit intusschen slechts in 't voorbijgaan. Wat wij te vragen hebben is eigenlijk dit:

Hebben de kiezers bij de vorige verkiezing, toen er 68 kies-distrikten waren, zulk een doorslaand blijk van distriktisme gegeven, dat zij in 't geheel niet buiten hun distrikt in ruimer kring rondgeblikt hebben, om den kandidaat te vinden, die het best hunne inzigten kon vertegenwoordigen? Een oogwenk geworpen op de lijst van de leden der Tweede Kamer, en wij verkrijgen de volgende resultaten:

De Heeren:	gekozen voor:	wonen te:
C. Schiffer	Heusden	Wassenaar.
Jespers	Zevenbergen	's Bosch.
Meeussen	Bergen o/Z.	Breda.
v. Dam v. Isselt	Arnhem	's Hage.
Groen v. Prinsterer	Harderwijk	's Hage.
Dullert	Zutphen	Geldermalsem.
Bn. *v. Zuylen v. Nijevelt*	Ruurlo	Almen bij Zutphen.
Engelen	Elst	Tiel.
Br. *van Hoëvell*	Zalt-Bommel	's Hage.
Verwey Mejan	Leijderdorp	's Hage.
v. d. Linden	Gouda	's Hage.
Wintgens	Delft	's Hage.
Wijnaendts	Ridderkerk	Delft.
v. Hasselt	Edam	Amsterdam.
Fokker	Zierikzee	Middelburg.
v. Eck	Sluis	"
Bn. *v. Goltstein*	Utrecht	's Hage.
v. Doorn	IJsselstein	Utrecht.
Br. *v. Heemskerk*	Leeuwarden	's Hage.
Dirks	Franeker	Leeuwarden.
Duymaer v. Twist	Kampen	Deventer.
Donker Curtius	Almelo	's Hage.
de Man	Enschedé	Nijmegen.
Gr. *v. Randwijck*	Hoogeveen	's Hage.

Van de 68 vertegenwoordigers alzoo werden 24 gekozen uit plaatsen buiten het kiesdistrikt, dat hen ter Tweede Kamer zond. Bestond er dan wel een redelijk motief om zoo gewelddadig tegen provincialisme en distriktisme te velde te trekken, zoo als de *Arnhemsche Courant* doet, en als feitelijk gedaan wordt bij de wetsvoordragt?

In een der laatste artikels, waarin de *Publiciste* zijne beschouwingswijze ten aanzien der kieswet ontwikkelt, trof ons het volgende:

»Wij zeggen met nadruk dat de gedachte van den wetgever door het nieuwe ontwerp van wet niet kan verwezenlijkt worden. Die gedachte, is klaarblijkelijk deze: Den band, die de leden van dezelfde provincie verbindt, te bezigen, om hen daartoe te brengen dat zij hunne bijzondere belangen doen wijken voor het algemeen belang. Maar zoo dit doel prijzenswaard is, wat wij gaarne erkennen (afgescheiden van alle denkbeeld van centralisatie of decentralisatie, dat niets ter zake doet) dan moeten wij ook willen, dat men de regte middelen vinde om daartoe te geraken.

»Trouwens de kennis eener natie te vormen, nopens alles wat haar raakt, dat is noch het werk van één dag, noch de arbeid van één minister, maar wel een arbeid die in het klein aangevangen en wisselijk en langzamerhand moet voortgezet worden. Ziedaar wat de voor-

zigtigheid vorderde, in plaats van eene noodlottige overhaasting. Hier kan men het spreekwoord toepassen: Wie te veel hooi op zijn vork laadt enz.

»Als men de eerzucht bezit voor een groot plan, dan moet men ook het verstand hebben om slechts voor zijn eigen deel aan de uitvoering mede te werken, anders gelijkt men op een architekt, die alleen een gebouw zou willen optrekken. Gij verlangt, dat al de provincien er toe komen zullen om het belang des lands te erkennen, doch maak het erfdeel der natie niet tot het uwe; middellijk kan zij in het bezit geraken van dat goed, hetwelk gij op eene min zekere wijze voor haar in het oog hebt. Waarom dan, nadat de Grondwet goedgevonden had in beginsel de provincien in den geest der volkstraditie te behouden, waarom wilt gij eensklaps den publieken geest veranderen, door hem met een ontijdige proef eensklaps te smooren?

»Verlaat, als gij wilt, de geschiedenis, die u leeren zou, hoe bij alle volken de wetgever langzaam moet te werk gaan om de nationale eenheid te verwezenlijken; maar, redeneer dan. Immers, wie ziet niet in dat, zoo gij al geene plaatselijke of gewestelijke terugwerking te vreezen hebt, voor zoo veel ons land betreft, gij daar allen nationalen geest zult smooren, en alzoo nimmer bewerken zult, dat de natie de kennis van haar zelve krijge, dat is, van 'tgeen zij is, en van 'tgeen zij behoeft."

Dezer dagen werd alhier aan de voor weinige jaren herbouwde Kerk van den H. Antonius van Padua, genaamd *Moses en Aäron*, een uitwendig sieraad toegevoegd, waardoor aan een lang gevoelden wensch voldaan is. Wij bedoelen namelijk de het tempelgebouw zoo zeer opluisterende standbeelden, die op hetzelve geplaatst zijn. Boven op het frontespice staat in het midden het kolossale beeld, den *Salvator* of Zaligmaker der wereld voorstellende, met de wereldbol op de linkerhand, terwijl de regterhand zegenend is uitgestrekt. Het gelaat, verheven en indrukwekkend, is eenigzins benedenwaarts gekeerd. Ter regter- en ter linkerzijde staan de beelden der HH. Apostelen Petrus en Paulus, met hunne gewone attributen, terwijl op de fronthoeken der beide torens de kleinere beelden der vier Evangelisten zijn aangebragt.

De bewerking dezer kunststukken, zonder hier in bijzonderheden te willen treden, mag met regt meesterlijk genoemd worden, en doet den Heeren Gebr. de Cuijper van Antwerpen, die veel talent aan derzelver vervaardiging hebben te koste gelegd, niet weinig eer aan. Wij twijfelen niet of de beide Pinksterdagen zullen velen onzer stadgenooten uitlokken om hunne schreden naar bovengenoemden tempel te rigten, ten einde zelven zich van de treffende uitwerking van het geheel te gaan overtuigen.

Men schrijft ons uit Weesp: »Den 16 dezer werd in de R. K. Kerk te Muiden het nieuwe orgel, door den kundigen Amsterdamschen organist van Veen bespeeld, plegtstatig ingewijd. Onder de solemneele Mis, welke door den Hoog Eerw. heer J. Hartman, Aartspriester van Utrecht, gecelebreerd werd, hield de Wel Eerw. heer van Bijlevelt, Pastoor te Maarssen, eene doeltreffende rede, die op het hart der gemeentenaren, dat zoo vele jaren door den hagchelijken toestand hunner kerk was gedrukt geweest, eenen verblijdenden en gewis ook blijvenden indruk gemaakt heeft.

»De talrijke getuigen der plegtigheid brengen eenparige hulde aan de welluidendheid van het orgel, dat door den heer Maarschalkerweerd te Utrecht vervaardigd is, en een nieuw blijk geeft van de bekwaamheid van dien maker."

Ten gevolge der in de afdeelingen gemaakte aanmerkingen heeft de regering in het wets-ontwerp wegens de kosten van vervolging in zake van directe belastingen eene wijziging gebragt, houdende, dat de deurwaarders aan de belastingschuldigen geene reiskosten mogen in rekening brengen, maar dat hun die kosten, als onverhaalbare kosten van vervolging, door het rijk zullen worden vergoed. Eene andere aanmerking, dat de bijzondere deurwaarders voor de directe belastingen behooren te worden afgeschaft, met opdragt hunner werkzaamheden aan de gewone deurwaarders en zelfs aan de veldwachters, wordt door de regering in het belang der dienst bestreden. Overigens was het stelsel van bijzondere deurwaarders voor het werk der directe belastingen niet nieuw, maar dagteekent reeds van de invoering af der Fransche belastingen hier te lande, en was ook onder het vroeger Nederlandsch beheer in gebruik, door toevoeging van een deurwaarder aan elk kantoor der beschreven middelen.

Men verneemt, dat de minister van Binnenl. Zaken het voornemen heeft om Leyden in de maand Augustus aanstaande aan te wijzen, als de plaats, alwaar de commissie tot afneming van het jaarlijksche Staats-examen zal bijeenkomen.

Ten gerieve van reizigers herinneren wij kortelijk aan de vertrek-uren van eenige Spoortreinen, als:

HOLLANDSCHE SPOORWEG.

Van *Amsterdam* naar *Haarlem* en *'sHage*: 8 u. 30, 11 u. (alleen naar Haarlem 1 u.), 4 u. 30, 8 u. 30.

Van *'s Hage* naar *Rotterdam*: 8 u., 10 u. 30, 12 u. 50, 4 u., 6 u. 30, 10 u. 30.

Van *Rotterdam* n. *'s Hage*: 7 u, 9 u. 30, 12 u, 3 u. 15, 7 u. 45, 9 u. 30.

Van *'s Hage* n. *Haarlem* en *Amsterdam*: 7 u. 46, 12 u. 45, 4 u. 1, 8 u. 35.

Van *Haarlem* n. *Amsterdam*: 8 u, 9 u. 15, 2 u. 5, 5 u. 30, 10 u.

RIJNSPOORWEG

Van *Amsterdam* n. *Utrecht en Arnhem*: 7 u. 25, 10 u. 45, 5 u. 15, 7 u.

Van *Utrecht* naar *Arnhem*: 8 u. 35, 11 u. 55, 6 u. 25. Alleen naar Zeist-Driebergen 8 u. 10.

Van *Arnhem* n. *Utrecht* en *Amsterdam*: 6 u. 45, 11 u. 40, 4 u. 45.

Van *Zeist-Driebergen* n. *Utrecht*: 8 u. 7, 1 u. 2, 6 u. 7, 8 u. 52.

Van *Utrecht* n. *Amsterdam*: 8 u. 15, 1 u. 20, 6 u. 25, 9 u. 10.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Mei. In het begin der huidige zitting der Wetgevende Vergadering werd op nieuw eene menigte petitien door de Flotte, Landrin, Bancel en Chaix tegen de herziening der kieswet ingediend. Vervolgens vroeg de minister van marine een supplementair crediet; en daarna was aan de orde van den dag de interpellatie van de Piscatory aan den minister van buitenlandsche zaken, aangaande den afloop der gebeurtenissen in Griekenland. De minister van buitenlandsche zaken vroeg het woord en gaf der Vergadering kennis dat de president der Republiek, na ingewonnen advies van den raad, besloten had, uithoofde van de onvoldoende verklaringen van het Engelsche kabinet op de gevraagde inlichtingen nopens den uitslag der Grieksche kwestie, *den gezant te Londen terug te roepen*. De minister las daarop den volgenden brief voor:

Aan den heer Drouyn de l'Huys, gezant te Londen

Parijs, 14 Mei 1850.

Mijnheer!

Gelijk ik de eer had u gisteren te berigten, heeft de ministerraad beraadslaagd over het antwoord van het Engelsche kabinet, op de vraag, die gij in last hadt te doen. Uit mijne vorige depêches zult gij het besluit van de regering der republiek kunnen vermoeden. Frankrijk had ter liefde van den vrede, besloten tusschen beiden te treden en deszelfs goede diensten aan te bieden, met het doel op eervolle voorwaarden het gerezen geschil tusschen Groot-Brittannie en Griekenland te doen beslechten. Men was overeengekomen, dat de vijandelijke maatregelen, door Engeland in het werk gesteld, zouden geschorst worden gedurende de bemiddeling der zaak, en dat, indien eene schikking van wege Frankrijk voorgesteld, door den Engelschen onderhandelaar werd van de hand gewezen, deze laatste dit, bevorens de vijandelijkheden te hervatten, ter kennisse van zijne regering zou brengen. Op dit punt heeft men ons de plegtigste beloften gedaan, die echter niet zijn nagekomen. Dit heeft ten gevolge gehad, dat op het oogenblik, waarop een plan van bemiddeling, onmiddelijk tusschen de kabinetten van Parijs en Londen vastgesteld, op het punt was van te Athene aan te komen, waar de grondslagen reeds bekend waren, Griekenland, op nieuw door de Britsche zeemagt aangevallen, zich genoodzaakt heeft gezien, zoo het aan een volslagen ondergang wilde ontsnappen, om zonder eenigen tijd van beraad, zich aan een zeer gestreng ultimatum te onderwerpen. Bij het vernemen van dezen vreemden uitslag onzer bemiddeling, meenden wij aanvankelijk daarin slechts het gevolg van een verkeerd begrip te zien. Wij hoopten dat het Engelsche kabinet, de zeer betreurenswaardige daadzaken, ten gevolge van de schending eener met ons geslotene overeenkomst voorgevallen, als niet gebeurd zou beschouwen en aan de eindschikking met ons eenmaal vastgesteld, gevolg zou geven. Gij hadt in last dit voorstel te doen, doch vermits hieraan niet voldaan is, komt het ons onnoodig en onbestaanbaar met de waardigheid der republiek voor, uw verblijf te Londen te verlengen. De president heeft mij gelast u uit te noodigen terug te keeren, nadat gij den heer de Marescalchi als zaakgelastigde zult geaccrediteerd hebben. Hij heeft mij tevens gelast u de tevredenheid der regering te betuigen over den ijver, de bekwaamheid en vastberadenheid door u aan den dag gelegd, in eene onderhandeling, wier miskenning niet aan u is toe te schrijven. Heb de goedheid tevens afschrift dezer depêche aan lord Palmerston te geven.

(get.) GENERAAL LA HITTE.

De lezing van dezen brief gaf niet alleen aan de leden der regter- maar ook der linkerzijde een levendig genoegen; bij allen scheen het gevoel van beleedigde nationale eigenwaarde de overhand te nemen; zelfs graaf Molé kwam den minister gelukwenschen met zijn in dezen gehouden gedrag.

De discussie over het algemeene budget van ontvangsten (dienst 1850) leverde weinig belangrijks op. Artt. 1 tot 9 werden zonder discussie aangenomen. Morgen het vervolg der beraadslagingen.

— Algemeen wordt het afbreken der diplomatische betrekkingen met Engeland, beschouwd als een *coup de théatre*, met het doel om eene afleiding te verschaffen aan de spanning over de binnenlandsche aangelegenheden.

Te Caen hebben arrestatien en huiszoekingen plaats gehad, die, naar men zegt, in verband staan met een ontdekt socialistisch complot.

— De *Presse* meldt, dat bij hare redactie meer dan 10,000 personen tegen de kieswet hebben geprotesteerd.

— De hoofden der meerderheid ontvangen dagelijks naamlooze brieven, waarin zij met den dood en de vernieling hunner bezittingen worden bedreigd.

MADRID, 11 Mei. Gisteren werd het contract geteekend, waarbij aan den graaf Resamoso en Don Manoel Mariani concessie wordt verleend tot den aanleg van waterleidingen, om Madrid van drinkbaar water te voorzien. Met de werkzaamheden zal terstond een begin worden gemaakt.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Mei. Heden werd met de gebruikelijke plegtigheid de geboortedag van H. M. koningin Victoria gevierd; in de beide parlementshuizen werd dien ten gevolge geene zitting gehouden.

— Prins Albert, vergezeld van den hertog van Wellington, en gevolgd door een schitterenden en talrijken staf, heeft heden eene revue in het St. James-Park gehouden over het militaire huis der koningin.

— In de zitting van het Huis der Lords van heden verklaarde Lord Palmerston op de vraag van lord Brougham nopens het vertrek van den Franschen gezant, dat deze alleen vertrokken is, omdat de Fransche regering oordeelde, dat zijne tegenwoordigheid van grooter nut te Parijs dan te Londen zoude wezen; hij voegde er bij dat hij hoopte dat deze omstandigheid de vriendschapsbetrekkingen tusschen de beide landen niet zoude storen. Ook in het huis der gemeenten heeft Lord Palmerston zulk eene verklaring afgelegd.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 15 Mei. In de minister-conferentie der Unie-staten van heden heeft Pruissen de algemeene instructie voorgelegd voor de naar het revisie-congres te zenden gevolmagtigden der Unie; men verneemt, dat dezelve door de meerderheid der staten geheel, en door Keur-Hessen c. s. slechts ten deele aangenomen is. Deze instructie bevat hoofdzakelijk de bepaling, dat zij geen *definitivum* mogen toelaten, zonder dat de Unie als geconstitueerd lid van den verderen Bond erkend worde (met andere woorden, zonder dat de Unie als één ligchaam, en niet als bijzondere deelen aangenomen worde).

Tevens is de gelijksoortige nota, welke door de afzonderlijke Unie-regeringen naar Weenen, en dat wel voor dat het revisie-congres in werking treedt, wordt afgezonden, goedgekeurd geworden. Hiermede is het werkzame gedeelte van het congres als gesloten te beschouwen. Morgen zal de Koning waarschijnlijk de vorsten nog eenmaal bijeen vergaderen en alsdan het congres plegtig sluiten. De protocollen zullen publiek gemaakt worden. Het Unie-interim zal met den 1 Junij een aanvang nemen en deszelfs duur is voorloopig vastgesteld tot 15 Julij. In dien tusschentijd zal Frankfort getoond hebben wat het kon voortbrengen. Het parlement zal dan bijeen komen, en de verlenging van het Unie-interim of deszelfs terugtreding voor een *definitivum* is dan te gemoet te zien.

De nota der afzonderlijke regeringen zou vijf punten bevatten: Het protest tegen het bijeenroepen van het plenum, tegen de aanspraak van Oostenrijk op het presidium, tegen de preclusie, eindelijk de toestemming tot een congres en de voorwaarde der eenparigheid. Hassenpflug, die de onbevoegdheid van Oostenrijk heeft erkend, zal de nota niet onderteekenen. Het is nog onbekend of anderen zijn voorbeeld zullen volgen. De vertegenwoordiger van Darmstadt, Lepel, heeft geen instructien. Hij zegt ja noch neen. Nassau heeft zich bijna altijd bij de meerderheid aangesloten.

HAMBURG, 15 Mei. Heden is door het collegie van 180 leden, het ontwerp van herziening der grondwet met groote meerderheid aangenomen.

— In het Badensche zijn een groot aantal voortvlugtige onder-officieren en soldaten veroordeeld geworden tot het verliezen van hunne burgerregten en eene boete van *f* 1200.

WEENEN, 13 Mei. Men verneemt dat graaf Stadion, voormalig gouverneur van Moravie en Silezie tot de protestantsche belijdenis is overgegaan. De aanleiding daartoe was zijn huwelijk met mevrouw B. B........ die slechts mogelijk werd door eene geloofsverandering van beide verloofden.

ITALIE.

De Generaal Baraguay d'Hilliers heeft den 6 Mei het opperbevel over het Fransche expeditie-korps aan den generaal Guesviller overgedragen.

Uit Turijn wordt gemeld dat de Kamer van beschuldiging 11 Mei vergaderd was om uitspraak te doen in de zaak tegen Mgr. den aartsbisschop. Bij het vertr

van den post was die beslissing nog niet bekend, doch men verzekerde dat twee leden der Kamer t. w. Giriodi en graaf Nuvoli hun ontslag hadden ingediend.

BELGIË.

BRUSSEL, 17 Mei. De Senaat hield zich gisteren weder bezig met de beraadslaging over de wet op de faillissementen.

Men wil weten dat de commissie van den Senaat, belast met het onderzoek van de wet op het onderwijs, zich voor het beginsel der wet heeft verklaard.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 Mei.

ONDERTROUWD (17 Mei): F. L. Geerling met H. E. Meijer.

GETROUWD (16 Mei): K. R. Bertram met L. S. H. ten Cate. - F. Daniëls met J. J. Schouten.

BEVALLEN (13 Mei): S. E. Ebeling, geb. Sluijmer de Lang, Z. — (15 Mei): G. M. van Helsdingen, geb. Gillot, Z. — (16 Mei): C. F. Aldag, geb. van Wijk, D. — (17 Mei): M. A. Reese Jr., geb. Carp, D.

OVERLEDEN (14 Mei): M. C. Blesman, 20 j. — (15 Mei): H. Roholl, 17 m - P. C. D. Grosman, geb. Homan, 45 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

17 MEI 4½ u.		gebl.	18 MEI 4½ u.			gebl
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		$55\frac{13}{16}$	55⅝	à	55⅞	55⅝
Dito Dito	3	65⅜	65¼			
Dito Dito	4	85⅞	85¾		85⅞	
Dito Obligatien O I.	4	84¾				
Amortis. Syndic.	3½					
Handel-Maatschappij	4½	164⅝	164½			
Aand. Rijn-Spoorweg	»					
Aand. Holl. S. M.	»		54			
Obligatien	»					
BELGIE, Obligatien 1844	»					
Cert bij de Belg. Bank	2½					
Dito bij Rotsch en Volksv	»	45¾	45⅝			
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	12¾	$12\frac{7}{16}$		$12\frac{11}{16}$	$12\frac{7}{16}$
Dito Dito » 510	»	13	$12\frac{11}{16}$		12⅞	$12\frac{11}{16}$
Dito Onbep. Stukken	»	12⅜				
Dito	3	37¾	37½			
Dito Binnenl. 2400 P.	»	$30\frac{1}{16}$	$29\frac{15}{16}$		$30\frac{1}{16}$	30
Coup. *Ardoins*	»	7⅝	7½		$7\frac{9}{16}$	
Passive	»					
Fransche Uitgest.	»	$3\frac{15}{16}$				
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4	»	35	35		35⅛	
Dito Dito	»	36	35½			
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	104¼	104¼		104⅜	
Dito Dito 1828 en 1829	»	103⅝	103⅜		103½	
Cert. bij n°. 1831 en 1833	»					
Dito bij *Hope*	4	86⅛	85⅞		86	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	85⅜				
Dito bij id. 5de Serie	4		84⅞			
Cert. te Hamburg	5					
Inschrijving in Assignat.	6					
Cert. van dito	»	63⅜	142½			
POLEN, Aand. à fl. 500	4					
Dito met Lot » 300	»					
AMERIKA, Bank-Actiën	»					
FRANKRIJK, Obligatien	3	49⅞	49⅞		50½	50
PRUISSEN, Aand met Lot. R 50	f					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	74¼	73¾		74	
Dito Nieuwe	2½	40¼	39¾		40	
Dito Nieuwe	5	80⅝	80¼			
Ween. Bank bij *Goll en C.*	»	81½				
Dito	4					
Aand. met Loting fl. 500	f					
Nieuwe dito » 250	»					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.		89¾			
BRAZILIE te Londen 1824	5					
Dito Leening 1843	5					
Dito £ 100	»					
PERU	4	75	74		74⅝	74⅛
MEXICO	5	28⅛	28⅛		28⅝	$28\frac{3}{16}$
VENEZUELA 6 pCt. nu	2¾	34⅛				
NEW GRENADA 6 pCt nu	1½	16¼				
ECUADOR	»	3⅜	3⅜			
Coup. Ecuador	f					
GRIEKEN	»					

Peru uitg. 31⅞, 32½, 32⅝; Den. 96⅞, 97¼; Eng. Russ. 95, ⅛.

In Binnenl. fondsen was de stemming algemeen flaauwer, weinig handel in Integralen. 3 pCt. Fransche, welke begin beurs tot rijzing geneigd scheen, bleven later weder als gisteren. Spaansche insgelijks aangeboden en lager. Russische prijshoudend. Metall. ruim ¼ pCt. lager. Van Zuid-Amerik. fondsen waren Peruanen 1 pCt. lager. Uitgestelde insgelijks ¼ pCt. minder. Mexicanen daarentegen met veel handel nagenoeg ¼ pCt. lager.

Prijzen van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56⅜; Zigt Parijs $56\frac{11}{16}$; 2/m. Londen 12,02½ Zigt Londen 12,07½; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg $35\frac{3}{16}$; 3/m. Lissabon 42⅞; 3/m. Porto 42⅞; 2/m. Petersburg 1,87

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 17 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 48; 5 pc. 97; 4½ pc. 88½; Spanje Ard. 5 pc. 11⅞; Binnenl. 3 pc. 29⅝; Coupons —; Rom. Leening 75.

PARIJS, 16 Mei. Fr. 3 pc. 54,40; 4½ pc. —,—; 5 pc. 87,75; Obl. N. —,—; Schatk. 4¾,—; Bank-Act. 2060,—; Belg. 840, 1840, 98; 1842, 5 pc. 98; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Holl. 2½ pc. —; Nap. 5 pc. 96,50; Spanje 3 pc. Binnenl. 31; 3 pc. Buitenl. 38¼; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 1834 —,—; 1849 —; Rom. leening 78.

MADRID, 11 Mei. Act. Sch. 3 pc. 31⅞; id. 5 pc. $12\frac{9}{16}$; Uitgest. Sch. 3⅞; Coupons 7¼.

LONDEN, 16 Mei. Cons. kont. — a —; op tijd 96 a 96⅛; Braz. — a —; 1829/39 — a —, 1843 — a —; Buenos-Ayros — a —; Den. 3 pc. 72 a 74; N. L. 5 pc 97½ a 98½; N. Deenen 7½ a 8; Ecuad. — a —; Gren. 16 a 16½; Uitgest 3½ a 3¾; Mexico 30⅝ a 30⅞; Peru 4 pc. 75½ a 76; Uitg. 32¾ a 33; Grieken — a —; Port. 5 pc. — a —; 4 pc. 33 a 34; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 107 a 107½; (N.) 4½ pc. — a —; Spanje 5 pc. 17¼ a 17½; id. 3 pc. 37⅝ a 37⅞, id. Coup. — a —; id. Passive 3¾ a 3⅞; Holl. 2½ pc. 55¾ a 56; id. 4 pc. 85½ a 86; Rijn-Spoorw. £ — a —; Ven. 33½ a 34½; Uitg. 12 a 13.

WEENEN, 14 Mei. Met. 2½ pc. 48¾; (N.) 4 pc 72; 4½ pc. $80\frac{5}{16}$; 5 pc. 92⅜; Bank-Actien 1025; Lot. fl. 500, 173; id. fl. 250, —.

BERLIJN, 16 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 85½; Loten 102½; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 90⅞; Pools. 4 pc. 78⅛; Loten fl. 200, 95¾; id. fl. 300, 124; id. fl. 500, 80.

HAMBURG, 15 Mei. Rusl. Engels. leening 104. Cert. bij Stiegl. 4 pc. 85¾; Spanje, Ard. 5 pc. 11½; id. Binnenl. 3 pc 28¾

FRANKFORT, 16 Mei. Met. 5 pc. 76⅞; 4 pc. 59, 2½ pc. 41⅛; Bank-Actien 1038; Darmst. Lot. fl. 50, 72; id. fl. 25, 25⅛; Badensche Lot. fl. 50, 51⅛; id. fl. 35, 31⅛; Nassaus. 23⅝; Holl. 2½ pc. 55½; W. S. 4 pc. 86; Sijndic. 3½ pc. 87¼.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 Mei.

OVERZIGT DER WEEK.

Koffij. De stemming heeft zich hierin merkelijk verbeterd, door opkomende vraag voor behoefte, waarbij men voor goed ordinair Java op Ceel 25½ cts besteed heeft. — De deze week uit de eerste hand verkochte twee ladingen 7800 balen Laguayra zijn aan twee huizen geplaatst.

Ruwe Suiker. De handel was hierin zeer onbelangrijk; de prijzen schijnen zich echter goed staande te houden. — Van *Geraffineerd* zijn geene belangrijke verkoopen voor uitvoer bekend geworden, terwijl de prijzen in *Consumtie* wederom iets lager zijn gesteld Melis Stoom N S R N°. 1 f 57; N°. 2 f 53 a 54; B K N°. 2 en B H N°. 2 f 52 a 53, S en T N°. 1 f 53; N°. 2 f 52; W en Z f 50 a 51. Basterden: bruin f 32 a 33. — *Stroop*: Stoom f 16, O F f 18 a 19.

Specerijen. Voor Notenmuscaat blijft voortdurend eenige vraag bestaan tot iets lagere prijzen, waartoe men zeer weinig verkoopers vinden kan. — Foelie en Nagelen onbegeerd.

Rijst. Hierin zijn eenige omzettingen in ordinair gepeld Java tot f 8⅛ a 8½ te vermelden; blank gepeld f 8¾ a 9.

Gedroogde Fruiten zeer stil en niet dan tot lagere prijzen te verkoopen. — Rozijn: Smirna f 15½ a 16; Samos f 9¼ a f 9½. — Pruimedanten f 45. — Duitsche Pruimen f 9. — Genua Sucade 38 a 39 cs

Tabak. Behalve de deze week gehoudene veiling, welker afloop door ons vermeld is, zijn er geene verdere zaken in de eerste hand voorgevallen.

Banca-Tin stil f 41½ à 42.

Sterke Dranken Genever 100 % f 13½ a 14½. — Moutwijn 91 % f 10½

Vetwaren steeds in eene zeer gedrukte stemming.

Ansjovisch. De vangst blijft voor als nog zeer klein, waardoor men, die van 1849 wederom met f 13 a 13½ betaald heeft.

GRAANMARKT.

UTRECHT, 18 Mei. Tarwe f 5,75 tot 7,50; Rogge f 4,70 tot f 5,25; Garst f 3,00 tot 3,60; Boekweit f 4,80 tot 5,40; Haver f 2,50 tot 3,00; Groene Erwten f 5,00 tot 7,00; Boter f 0,62 tot f 0,70 het pond; Kaas f 32,00 tot f 40,00 de 100 ponden; Aardappelen f 1,10 tot f 1,50 per Mud.

ALKMAAR, 17 Mei. Tarwe f 8,—; Rogge f 5,25; Gerst f 3,60; Haver f 3,30; Kanariezaad f 11; Kaas, Kleine f 16,50, commissie f 14,50; middelb. f 15.

SCHIEDAM, 17 Mei. Rogge. Gedurende de laatste acht dagen was er in dit artikel een vrij goede handel, zoo wel voor speculatie als voor consumtie tot uiteenloopende prijzen. Oude gedroogde werd lager afgegeven, terwijl voor puike hard gedroogde circa vorige en voor ongedroogde merkelijk hoogere prijzen bedongen werden, als: 140 2 ℔ Arch. f 130; 145/2 ℔ Libau f 156; 140/2 ℔ Petersb f 128; 146/2 ℔ Rhijn f 142; 142/2 ℔ Koers. f 146, 148; 145/2 ℔ Windau f 158, f 159, 160.

Garst werd dagelijks tot vorigen koers genomen, heden was het zelfs iets beter en kocht men bij partij. De volgende verkoopen werden bekend: 130/2 ℔ Koersche f 129, 130, 130/2 ℔ Nassaudietsche f 112; 131/2 ℔ Libau f 130, 131; 129/2 ℔ gedr. Koningsb. f 118; 130/2 ℔ Koersche f 126, 127; 131/2 ℔ Libau f 130, 131; 133/2 ℔ Windau f 135

Moutwijn. Gepasseerden Zaturdag was er een redelijke, later een betere handel tot den marktprijs van f 10½, heden werd voor benoodigden f 10⅜ besteed; Jenever f 14,25; Amst. Proef f 15,50.

DEVENTER, 17 Mei. Tarwe f 7,— a 8,—; Rogge f 4,10 a f 4,50; Garst f 3,20 a 3,40; Haver f 2,50 a 3,10, Boekweit f 4,40 a 4,70. — Boter per ⅛ ton f 9 a 11.

GRAVE, 18 Mei. Rogge f 4,20, Boekweit f 4,— het Ned. mud, Boter 42 cts. het Ned. ℔.

MIDDELBURG, 16 Mei. Puike nieuwe Zeeuws. Tarwe f 7,30 a f 7,40; puike Walch. f 7,70 a 7,80; gewone soorten f 7,40 a 7,60, pr. Mud. — Rogge. Puike f 5. — Winter-Gerst f 3,25 a 3,50; Zomer f 3,20 — Walch. Witteboonen f 5,20 a 5,50; Dito Paarden f 3,75. 3,85 en 4; Dito Bruinen f 7,25 a 7,50; Dito Groene Erwten f 4,50 a 5, pr. Mud; Zeeuws. Paardenboonen f 3,60; Dito Groene Erwten f 4,50 a f 5; Boekweit f 4,70, pr. Mud. — Raap-Olie f 46; Patent-Olie f 48, pr. Vat.

SCHEEPSTIJDINGEN.

MAASSLUIS, 17 Mei. Het schip Richard and Frances, n. Londen, is bij den Hoek geankerd.

BINNENGEKOMEN;

TEXEL, 17 Mei. F. Lemeer, le Elisa Marie, Bordeaux. - J. Dickenson, Prince, (s.) Hull. — Gisteren nog: J. Essen, Lord Teignmouth, Sunderland.

VLIE, 16 Mei. K. H. Visser, Stoomvaart, (s.) Hamburg.

HELVOET, 17 Mei. A. T. Hazewinkel, Geertruida, Lissabon, n. St. Petersburg, als bijlegger. - W. Rolfe, Feijenoord, (s.) Londen. - J. Smith, Roijal Union, Nescastle. - R. Watson, Bethesda, Stockton. - H. W. Sawijer, Emerald Isle, (s.) Hull. — Gisteren nog: J. Maressal, Hambourg, (s.) Havre. - D. Sullivan, Gannet, (s) Leverpool. - T. Burdes, George en Elisabeth, Sunderland. - G. J. Brose, Curonia, Libau.

BRIELLE, 16 Mei. H. W. Blakenstone, Jupiter, (s.) Goole.

UITGEZEILD:

TEXEL, 17 Mei. P. Dekker, Javaan, Batavia. - P. van Duijvenbooden, A. R. Falck, id. - R. van der Meij, Suriname, Suriname. - A. H. Whedemeijer q. q., Wilhelmina, id. - J. D. van der Wouden, de Vrouw Dieuwke, Londen. - J. J. Croese, de Jonge Antje, id. - C. Visman, Lucipara's, Cardiff - H. E. Baker, Cornopia, Seaham — Gisteren nog: M. E. van der Veen, de Vrouw Anske, Londen.

VLIE, 16 Mei. J. Andresen, Sophia, Fredrikshal. - C. Christensen, Concordia, Oudsoen. - H. H. Sprik, Twee Gebroeders, Christiansand.

HELVOET, 17 Mei. J. C. Jansen, d'Elmina, Batavia, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - J. Jenkens, Heatherbell, New-York. De laatste ligt voor het Pampus geankerd. - J. Romaie, Star, Londen. - L. Benzie, Betsij, id. - J. Banks, Ouse, Newhaven. - R. Weering, Trijphena, Leverpool. - G. W. Lohman, Roelfina, id. - H. Cross, Clara, Hull. De laatste ligt voor het Pampus geankerd. - S. B. Hansen, Carl Johanna, Amsterdam. — Gisteren nog: J. Clark, Joseph en Albion, Boston.

BRIELLE, 17 Mei. J. Goolburn, Giraffe, (s.) Londen.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 21en April op 49° N Breedte, 25° W. Lengte Luconia, kapt. Pronk, van Rotterdam naar Newijork. — Den 27 April bij kaap St. Vincent: Jonkvrouw Geertrui, kapt. de Boer, van Smirna naar Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

DRAMEN, Johnsen, Thetis: 192 ton Hout, Ebeling en Brandt.

SCHEEPS-VRACHTEN.

MEMEL, 11 Mei. Naar Amsterdam f 18 voor Rogge f 15 voor Hout; naar Antwerpen, f 15 voor Hout.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 Mei, in lading naar

Keulen	D. Hoogeweg, Hoffnung.
"	H. Willms, Cölln N°. 20.
Maintz	C. Hartman, Maintz N°. 6.
Manheim	C. Blissinger, Concordia.
Weesel	A. Balk, Alma.
Straatsburg	H. C. Brilmeijer, Frankfort N°. 10.
Duisburg	H. Kamps, Vlijt en Hoop.
Ludwighaven	A. Hans, Ludwighaven N°. 9.
Frankfort en *Coblentz*	B. Geiger, Frankfort N°. 1.
Venlo en *Roermond*	L. v. Schijndel (Beurt L. de Rijk en C°.) de Najade van Stoll.
's Hertogenbosch en *Maastricht*	A. Maas, Pz., de vrouw Maria. Sluit 25 Mei.
Maastricht	B. van Mullekum, de stad Maastricht.
Tiel	F. den Hartog, de Vr. Geertruida.

AMSTERDAM, 17 Mei vertrokken, naar

's Hertogenbosch en *Maastricht*.	J. van Son Jr. de Vr Catharina. Sluit 18 Mei.
Thiel	C. van Uden, de Vrouw Magdalena.

KEULEN, 17 Mei in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Jurrius	Köln N°. 25.
Rotterdam	" Demmer	" " 18.

Rijnhoogte ARNHEM 17 Mei 1 el 82 duim
KEULEN, 16 " 8 voet. 5 "

MENGELWERK.

Wij hebben van eene vriendelijke hand mededeeling ontvangen van een uitvoerigen brief van een der Katholijke landverhuizers uit Nederland, welke zich, gelijk onze lezers zich zullen herinneren, onlangs te Little-Chute in den Staat Wisconsin in Noord-Amerika gevestigd hebben. Uit dien brief deelen wij de volgende bijzonderheden mede:

»Zeker zult gij in mijnen vorigen brief gelezen hebben dat ik 158 acre grond gekocht heb, die ik thans bezig ben te bewerken om ze vóór de lente klaar te hebben, te beploegen en te bezaaijen; vooral den grond, welke circa 200 passen van de kerk, aan de groote route en aan het Nieuwe Kanaal gelegen is. Deze grond laat, wat deszelfs vruchtbaarheid aangaat, niets te wenschen over; in het bosch kan men bijna alle hout aantreffen: zoo als eiken, essen, populen, linden, appelen, pruimen, kersen, noten en suikerboomen. Onze voornaamste levensbehoeften zijn: vleesch, spek en tarwebrood, dat wij zelf bakken en zeer goed is; ook een weinig aardappelen, doch geene groenten, die zijn hier duur, hoewel die hier in overvloed kunnen geteeld worden; aanstaande jaar zal het er ons niet aan ontbreken; spek en vleesch wordt hier drie maal daags gebruikt.

»De grond is hier zoo effen goed en vruchtbaar als ik dien ergens heb aangetroffen; het is ook daarom dat het land zoo verbazend in bevolking toeneemt. Te Appleton b. v., 5 mijlen of bijna 2 uren bij ons vandaan, ten westen van Little-Chute, aan de overzijde van de Fox, stond voorleden jaar één huis, en nu is het eene stad van honderd huizen; men is er reeds bezig met den 5den molen te bouwen, zijnde een zaag- en korenmolen. Drie uren verder is voor ruim 2 jaren de stad Neenda aangelegd; zij is thans al van belang; 20 minuten verder aan de overzijde is Menasha aangelegd; daar was even als te Appleton voorleden jaar

slechts één huis, en nu bevinden er zich eene menigte; Milwaukie, alwaar onze bisschop zijn verblijf houdt, is voor eenige jaren aangelegd, en er zijn nu omstreeks 20,000 inwoners.

»Volgens berigten uit den *Sheboigan Nieuwsbode*, zijn er van den 2 April tot 1 October a. p. 163,193 landverhuizers in New-York aangekomen; dit is bijna 890 per dag, en 35,000 meer dan in 1848 op genoemd tijdstip. In 1840 telde de Staat Wisconsin 43,000 inwoners; daar nu de telling om de 10 jaar geschiedt, denkt men, dat dit getal nu wel tot omstreeks 100,000 zal gestegen zijn.

»De Staat Wisconsin wordt om deszelfs vruchtbaarheid en gunstige ligging het meest geroemd; het nieuwe kanaal brengt hier veel aan toe; men heeft hier mede groote vooruitzigten voor den handel op New-York en New-Orleans. Niet alleen dat landverhuizers zich hier komen vestigen, maar ook van alle andere Staten wordt dit land bevolkt; van beide zijden der rivier wordt veel gebouwd, en met de aanstaande lente zal ook hier te Little-Chute veel gebouwd worden. De bewoners van deze zijde van Little-Chute belijden allen de katholijke godsdienst; zij zijn meest Hollanders, Franschen en eenige Amerikanen. De Franschen komen meest uit Canada; zij worden daar geplaagd door zware belastingen, daarom verhuizen zij, en komen hier ook in het land der vrijheid wonen. Aan de overzijde, ten zuiden van de rivier, wonen vele Duitschers. De Hollanders komen des Zondags hier om de H. Mis bij te wonen.

»Men zegt dat in de zuidelijke Staten meer geld te verdienen is, maar daar is het ongezond; hier is het even zoo gezond als in Noord-Brabant, en de lucht veel zuiverder.

»De rivieren hebben hier alle hun natuurlijken loop; zij overstroomen nooit zoo als de Maas of Waal, maar blijven altijd in hunne bedding; hun bodem is een vloer van kalksteen, welke men hier zoo veel kan stooken als men wil en dat bijna iedereen kan doen; ook treft men in sommige rivieren watervallen aan, zoo als in de Fox-rivier, daar plaatst men houtzaag- en korenmolens; windmolens ziet men hier niet, maar wel stoommolens.

»Werktuigen zijn hier in menigte, de Amerikaan durft zijn laatste geld er aan opofferen; men behoeft dus uit Holland niet te komen om daar zijne kunst in uit te oefenen. Het is ook den landverhuizer onnoodig zich van Hollandsch gereedschap te voorzien, behalve van zeissen; want, deze zijn voor zwaarliggend koren boven de Amerikaansche te kiezen; met regtstaand koren zijn de Amerikaansche beter omdat men er alle dagen 2 akkers mede maaijen kan. Wannen zijn ook goed, want die men hier heeft zijn van hout en daarom zeer ongemakkelijk.

»De ambachten geven hier goede verdiensten; het bedelen daarenboven is hier niet gekend en men kan daarin geen meester vinden. Zoo is het ook met het stelen; men kan vrij gereedschappen, of wat het is, buiten of bij het werk laten liggen; de deuren worden zelden gesloten. Gij zult zeggen: Hoe is het mogelijk, dat in een land, waar alle natien der wereld heen verhuizen, zoo wel kwade als goede, geene schelmerij of diefstal gepleegd wordt? Dit moet men meestal daaraan toeschrijven, dat ieder die hier komt, ziet, dat, als hij werken wil, zich in korte jaren eene kostwinning kan verschaffen. Een timmerman verdient daags zes schillings ook soms een dollar of 10 schillings; zoo gaat het ook met de smids, kleermakers, schoenmakers, enz., doch men ziet hier ook zoo wel naar kunde als in Europa.

»Logementen en winkels geven hier een zeer goed bestaan. Logementen, omdat de Amerikaan veel wil reizen, en de logementhouders zich goed laten betalen; voor ieder nachtverblijf met 2 maal eten betaalt men 4 schilling; de enkele maaltijd kost ten minste 1 schilling en soms 2. Winkels, omdat er geene markten zijn, en dus alles in den winkel moet gekocht worden, en de winkeliers mijns bedunkens wel ruim 30 pCt. winst hebben. Al deze affaires worden door manspersonen bediend, en men zou met groote minachting spreken van vrouwen, die zulk werk in winkel of logement verrigten. Van de belasting heb ik u in mijnen eersten brief gemeld, en het is onnoodig u daar meer over te schrijven; ik herinner u slechts dat die weinig of niets beteekent.

»Wat het jaargetij betreft; 't is hier in den zomer dikwijls heet en droog, het regent weinig, en ofschoon het thans vriest en somtijds sneeuwt, en de sneeuw een voet dik ligt en gewoonlijk tot Maart blijft liggen, is het zelden zoo koud of men kan buiten werken. Men gebruikt thans de slede, en rijdt over de sneeuw met zware vrachten; men legt met snelle paarden een uur in een kwartier af. Verleden jaar was de winter zoo streng, dat men het naar het zeggen van velen in geen twintig jaar zoo ondervonden heeft.

»Van maten en gewigten wil ik u ook iets mededeelen. Om natte waren te meten, heeft men het galon, dat verdeeld is in halve, kwart, achtste en zestiende deel. Met het kwart wordt het meest gemeten; het houdt $\frac{7}{8}$ liter. Het pond wordt ook alzoo verdeeld en houdt bijna $4\frac{1}{2}$ ons Ned. Voor drooge waren heeft men het schepel of bushel; vijf bushels is ongeveer twee mud. Een el houdt juist 35 Rijnlandsche duim en is verdeeld in 3 voet; ieder voet in 12 duim. Een acre grond is 160 vierk. roeden; 160 acres of een kwart sectie staat gelijk met vijf minuten gaans, lang en breed. Een sectie of 640 acres grond is 20 minuten. Een *town* is twee uren lang en breed en bevat 36 sectien of 23040 acres; deze wordt door den Staat verkocht voor $1\frac{1}{4}$ dollar per acre, en levert eene som van 28,800 dollars op. Moet men bij u dan nog verwonderd zijn, dat dit land bestaan kan bijna zonder belasting, als men weet, dat er alle jaren zoo eene verbazende menigte acres verkocht wordt?

»Ten slotte, ten bewijze dat het hier in vele opzigte vrij wat beter is dan in Europa, wil ik u nog een voorbeeld aanhalen van een Duitscher. Hij woont digt bij ons en is een jaar voor de Hollandsche landverhuizers hier gekomen, bijna zonder middelen, en nu is hij in het bezit van 40 acres gronds, heeft 2 ossen, 2 koeijen, kalveren, varkens, benevens verdere gereedschappen en veel voorraad van veldvruchten."

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.